

Geoptimaliseerde integratie van warmtepompen op 4-pijps systemen in renovatie

Heat 4T° Solutions

18-06-2025

Pascal Despierres

Administrateur

Samenvatting

1. De bestaande gebouwen koolstofvrij maken... geen keuze meer
2. Warmtepompen (WP) als hoofdoplossing : integratieproblemen/ complexiteit van renovatiewerkzaamheden
3. 4-pijps installaties: klassieke configuratie
4. De huidige integratie van het WP : beperkingen en nadelen
5. Het alternatief : lage temperatuur verwarming met Heat 4T°
  - a) de technische oplossing
  - b) de voordelen
  - c) hoe het werkt
  - d) extra besparingen
  - e) praktische uitvoering
  - f) uitbreiding van het principe naar ventilatie
6. Conclusies

Gebouwen koolstofvrij maken

- **Green Deal EU :** koolstofneutraliteit in ... 2050
- **Energiecrisis 2022 :** variatie in de prijs van gas
afhankelijkheid van fossiele brandstoffen
- **Bestaande gebouwen:** = ~ 98 % van het totaal

=> niet-fossiele alternatieven zijn nodig voor **bestaande gebouwen**

=> meeste gebruikte oplossing tot nu toe: **de warmtepompen (WP)**

WP : integratie moeilijkheden

- **installatieruimte buiten:** plaats, ventilatie, geluid, visueel,...
- **gewicht op het dak:** stabiliteit, draagstructuur, ...
- **voeding:** spanning / vermogen beschikbaar, meterversterking, nieuwe kabel naar de machine, ...
- **hydraulische integratie op verwarming:** ontkoppeling van debieten, buffervolumes, ...
- **onverenigbaarheid van temperatuurregimes:** 80/60°C > 40-35°C ... of ten koste van de energie-efficiëntie.

Ingewikkeld werken ... behalve voor de gebouwen die al gekoeld zijn met een monoblok koelmachine en een ijswaternetwerk

HVAC renovaties : moeilijkheden

- **energie prestaties van gebouwen:** BREEAM-doelstellingen, EPB, ... = essentieel
- **werkzaamheden in bezette gebouwen:** aanwezige huurders: geluids- en stofbeheersing,... verwarming en koeling moeten werken, ...
- **vervanging van alle eenheden?** : hoge kostprijs, werken in de bezette zone, ...
- **nieuwe distributienetwerken:** zeer zware werken, impact op centrale voorzieningen (perioden zonder aanvoer, enz.).

Ingewikkelde projecten... behalve met de **Heat 4T° oplossing**

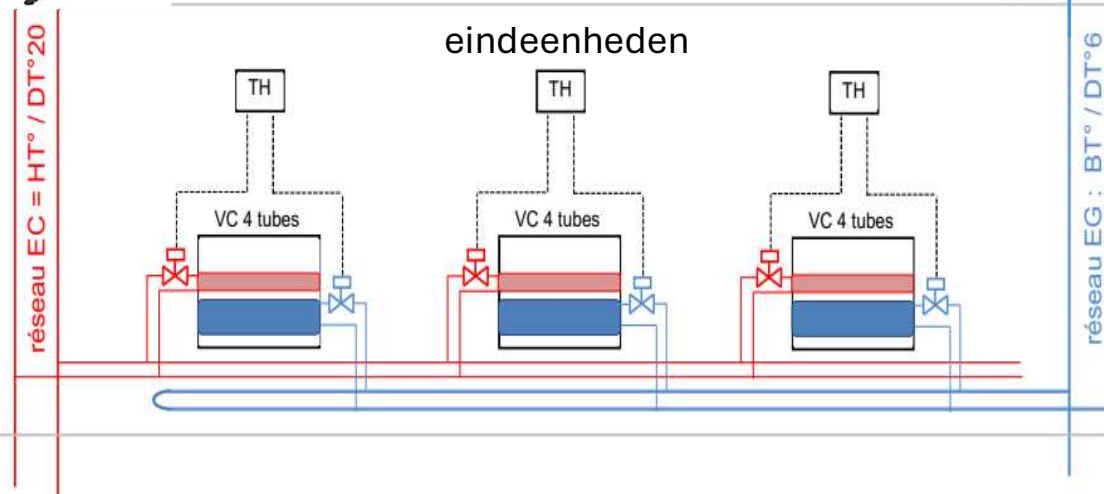
4-pijps installatie: klassieke configuratie

Ketels :

- regime : $\sim 80-60^{\circ}\text{C}$
- delta $T^{\circ} = 20^{\circ}\text{C}$
- = **kleine debieten**
- $200 \text{ kW}_c = \sim 9 \text{ m}^3/\text{u}$
- = **DN65**
- => **kleine diameters**

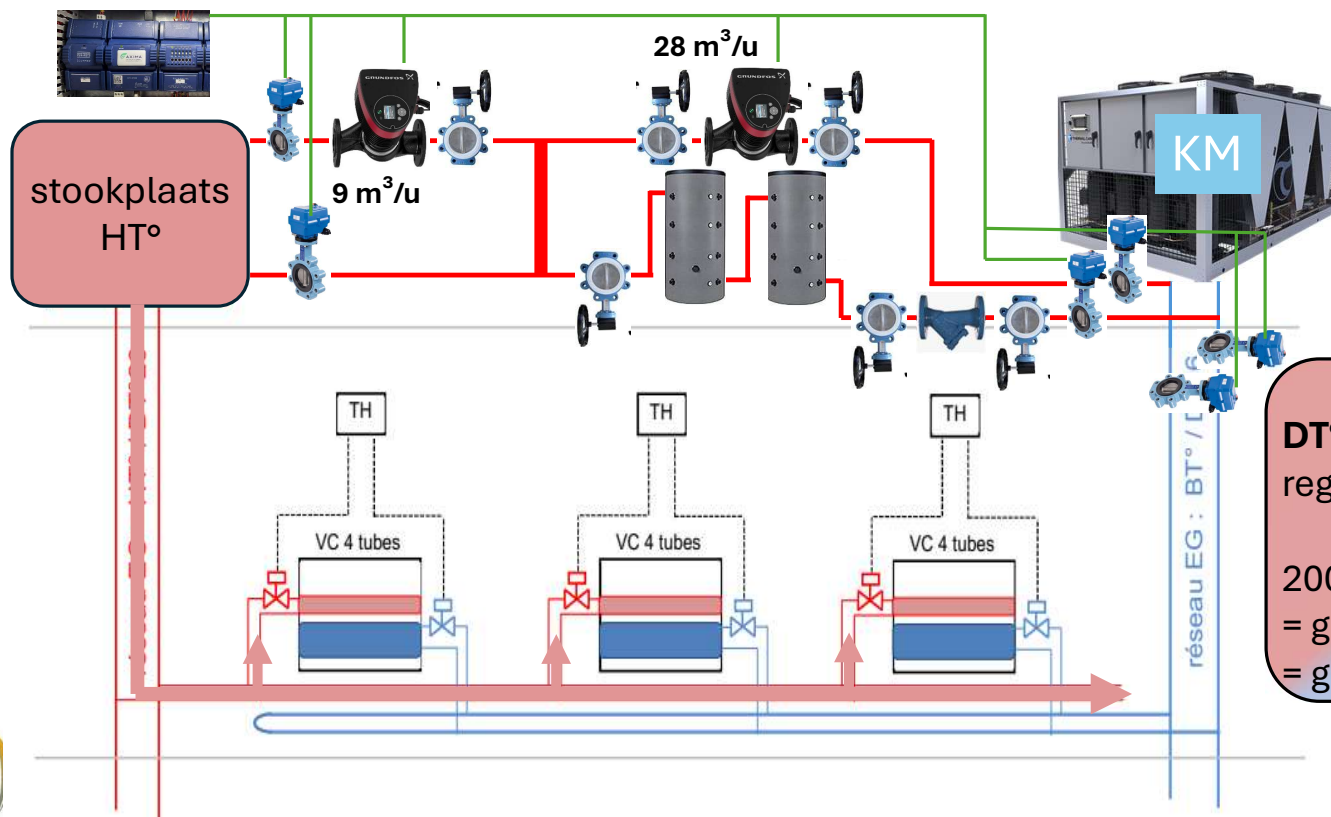
eindeenheden

Koelmachine :

- regime : $\sim 6-12^{\circ}\text{C}$
- $DT^{\circ} = 6 \text{ K}$
- = **grote debieten**
- $200 \text{ kW}_f = \sim 29 \text{ m}^3/\text{u}$
- = **DN100**
- => **grote diameters**

Huidige integratie van WP : voorbeeld

WP :
DT° 6 K
 regime : 60-54°C
 6-12°C
 $200 \text{ kW}_{f/c} = \sim 29 \text{ m}^3/\text{u}$
 = grote debieten
 = grote diameters

Atic

for HVAC professionals

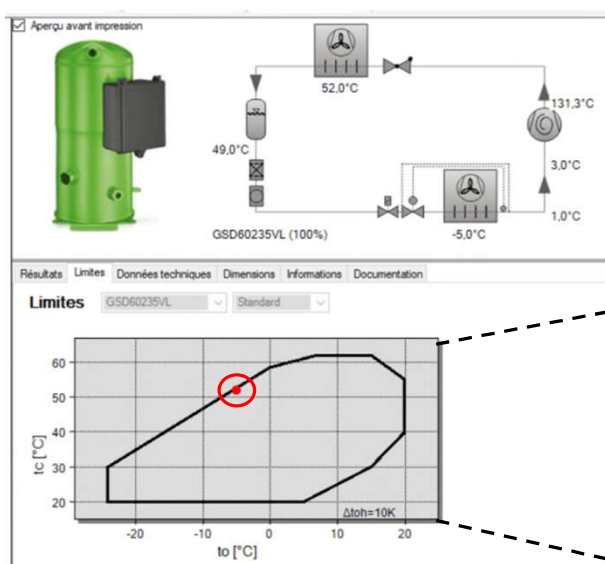
Optimized
Heat pump integration

Nadelen

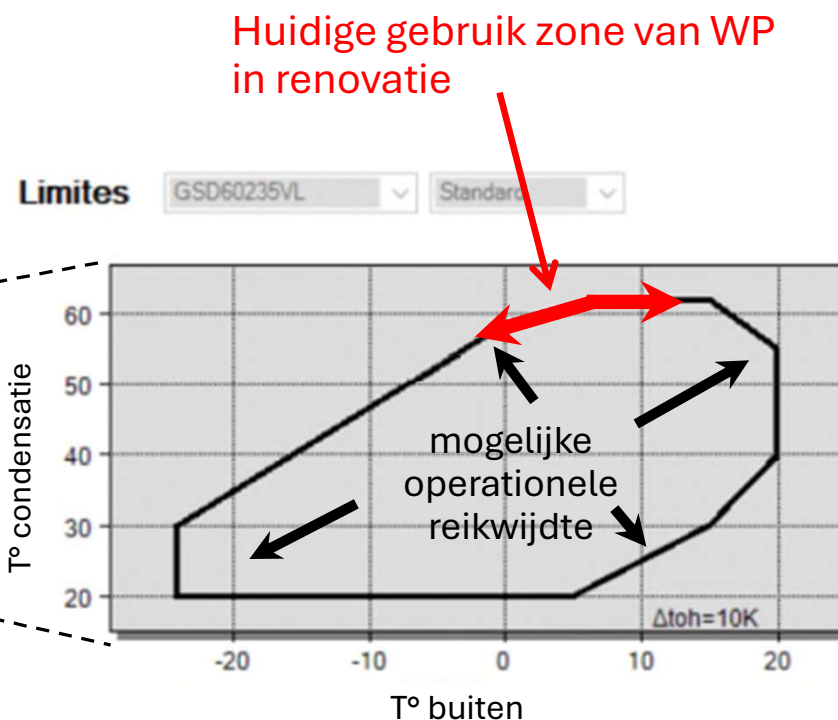
- 1) Gebruik van de WP op **hoog temperatuur** : ~ 55 ... 60°C
  - daling van rendement (COP) = verhoogd elektriciteitsverbruik
  - rond ~ 3 ... 5°C = WP stopt + terugkeer naar productie via ketels en gas
  - gebruik bij hardware limieten: hoge drukken, maximale spanningen, ...
- 2) **Substantieel werken** tussen WP en verwarming systeem :
  - buffer tanken, ontkoppeling, gemotoriseerde kranen, pompen, regeling = **kosten**
  - **haalbaarheid ?** : beschikbare ruimte, last op grond, staat van de regeling, ...
  - **stookplaats op -1**=> nieuwe leidingen door het gebouw plaatsen ?
  - toenemende complexiteit: regeling, echte doeltreffendheid, ...

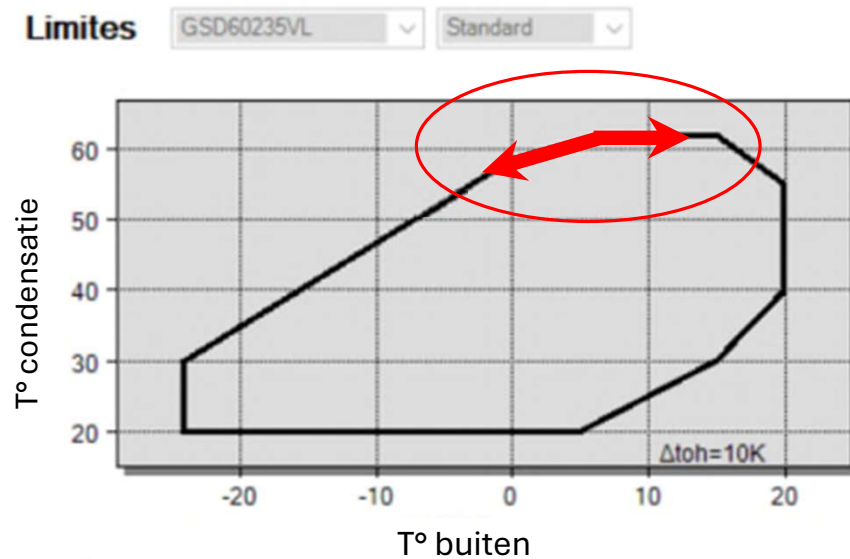
Werkingbeperkingen van WP

selectie van compressor R32 :
 T° condensatie = max 52°C op -5°C

Werkingbeperkingen van WP

=

Thermische beperkingen van WP

- 1) ze zijn meer efficiënt bij **lage temperaturen**: $\sim 40\text{ }^{\circ}\text{C}$
- 2) de werkingsslimiet is proportioneel **met de gevraagde T°** :
> hoe hoger de temperatuur, hoe minder WP kan werken in de winter
- 3) ze zijn ontworpen voor een werking op **hoge debiet** en een **laag temperatuurverschil** = $\sim 6 \dots \text{max } 10\text{ K}$

Kortom= warmtepompen zijn koelmachines die omgekeerd werken

... Waarom zou u ze dan aansluiten op het verwarmingscircuit

als het ijswaternetwerk en zijn eenheden **100% compatibel zijn?**

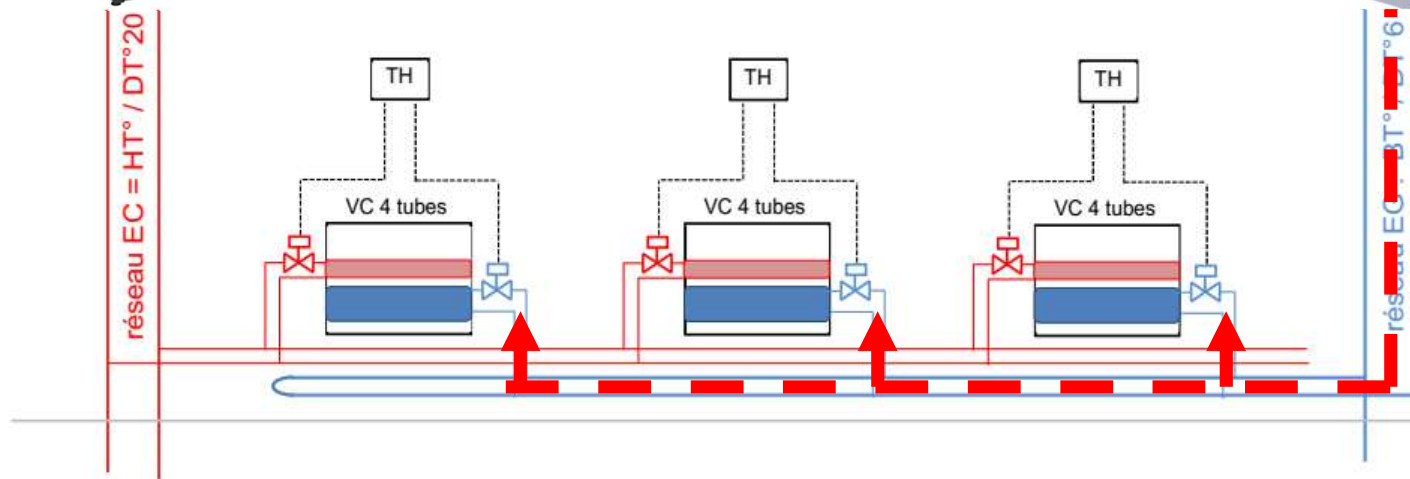
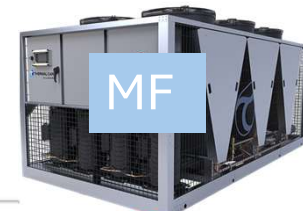
Het ijswaternetwerk

- ✓ ontworpen voor **hoge debiet** en **laag DT°** (6K)
- ✓ de eenheden zijn op **lage temperatuur** gedimensioneerd ten opzicht van het gewenste lokaaltemperatuur :
  - warme batterij (reg. 70-50°C) = $T_{\text{gem}}^{\circ} 60^{\circ}\text{C} >< \text{lok. op } 21^{\circ}\text{C} \Rightarrow DT_m^{\circ} = 39 \text{ K}$
  - koude batterij (reg. 6-12°C) = $T_{\text{gem}}^{\circ} 9^{\circ}\text{C} >< \text{lok. op } 27^{\circ}\text{C} \Rightarrow DT_m^{\circ} = 18 \text{ K}$

= Voor een bepaald vermogen zijn koude batterijen ~ 2 keer groter dan warme batterijen

Gevoed met 42-36°C water, levert een koude batterij hetzelfde warme vermogen als zijn nominale koud vermogen bij 6-12/27°C

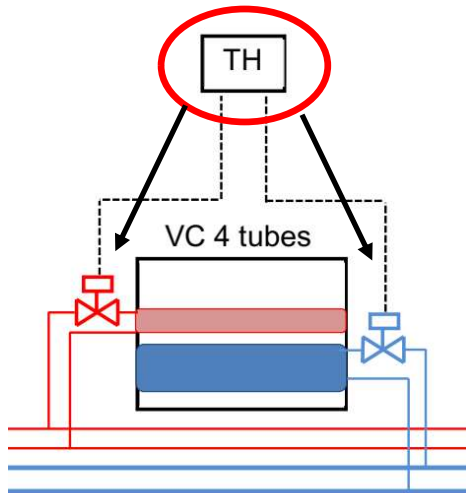
Dus waarom niet gewoon ...

- ✓ netwerk 100% bestaand
- ✓ diameters OK
- ✓ debieten OK
- ✓ werking bij lage temperatuur OK
- ✓ geen hydraulische aanpassingen nodig

Wat houdt ons tegen?

De thermostaten/regelaars van eenheden.

Wat het merk, het model ook is, ze kunnen maar één ding doen :

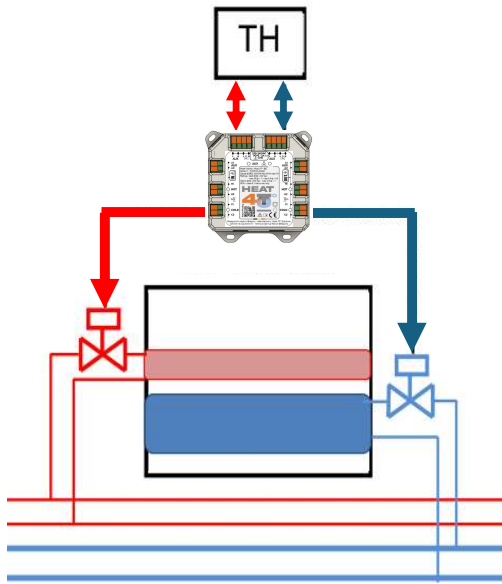
- warmtevraag: → warme kraan openen
- koude vraag: → koude kraan openen

> ze zijn niet ontworpen voor omkeerbare koude/warme werking van het ijswaternetwerk

De oplossing

Upgrade van de thermostaten ...

zonder iets van de bestaande installatie te vervangen

Het Heat 4T°-systeem is ontwikkeld **om deze beperkingen te overwinnen** door bestaande systemen te upgraden

Het maakt de gehele bestaande installatie **compatibel** met de werking van een omkeerbare warmtepomp die **uitsluitend** is aangesloten op het bestaande ijswaternetwerk.

De oplossing: uitvoering

- **vervanging van de koelmachine** door zijn omkeerbare equivalent met 2 buizen + aansluiting op het bestaande koeling systeem

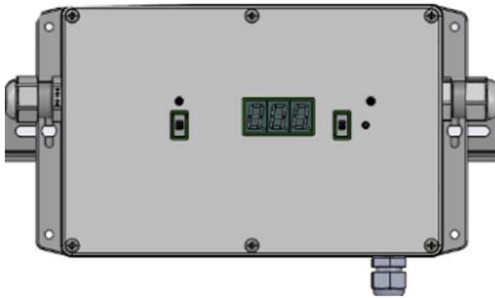
- **installatie van Heat 4T° adapters** tussen elke eindregelaar en de gemotoriseerde kranen

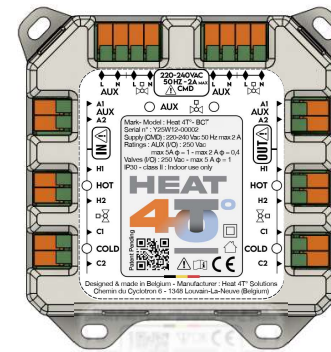
Het gebouw word “low temperature hybrid” = WP + ketels

De componenten

het « BMC » :
meting van ijswaternetwerk
temperatuur + beheer van de BCT's
(1 BMC per zone / max 40 BCT per BMC)

het « BCT » :
schakelmodule
(1 BCT per eindregelaar)

De Heat 4T° oplossing : uitvoering

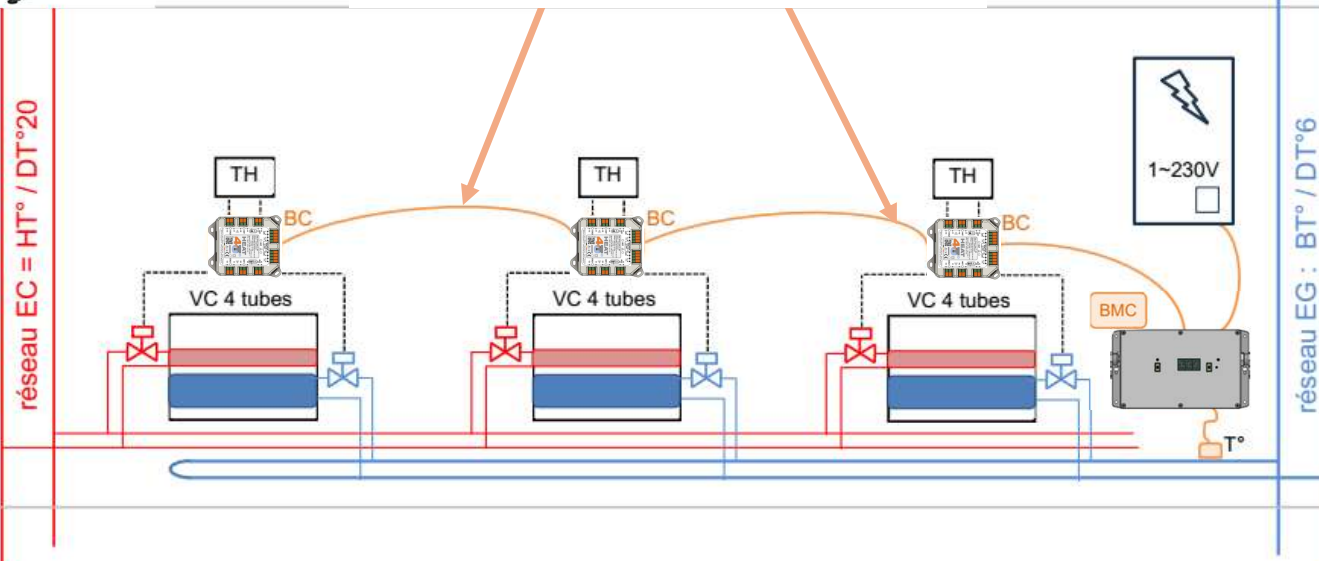

De werken :

- chiller vervangen door een WP
- Heat 4T° systeem installeren
- ... That's it.

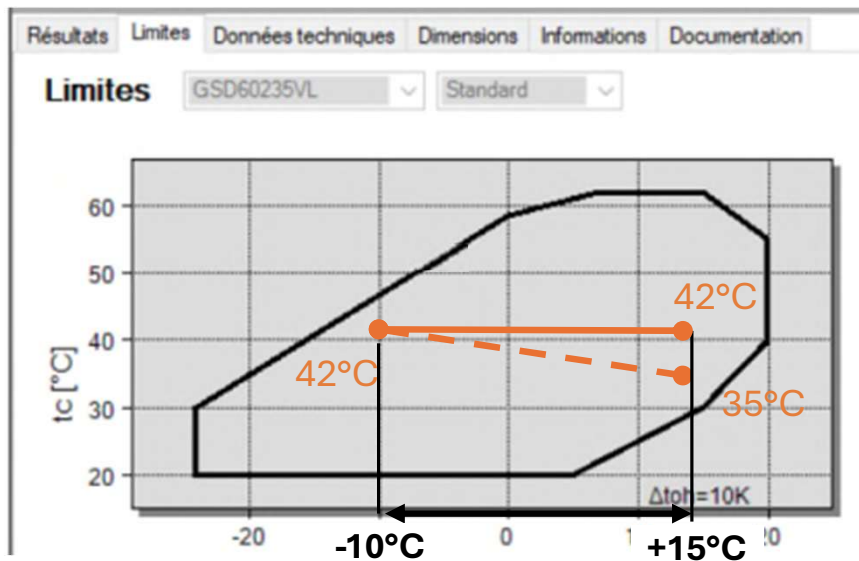
WP : 6-12°C
42-36°C

De oplossing : belangrijkste kwaliteiten

- Gebruik van de WP **op lage temperatuur**: $T_{sp}^{\circ} = \text{max. } 42^{\circ}\text{C}$
  - ✓ verwarming via warmtepomp mogelijk **tot -10°C buiten**
  - ✓ verbeterd COP **meer als 30 %**
  - ✓ betrouwbare en langdurige werking van de machine
- **geen zware hydraulische aanpassingen**
  - noch in technische ruimtes, noch op de bezette verdiepingen
  - ✓ aansluiting van de warmtepomp op het bestaande ijswaternet
  - ✓ vervanging van koude expansievat
  - ✓ kleine aanpassing van de regeling (sturing van 3-W kraan van VC kring)

WP werking met Heat 4T°

WP werkt tot $-10^{\circ}\text{C}_{\text{bui}}$ met Heat4T° :

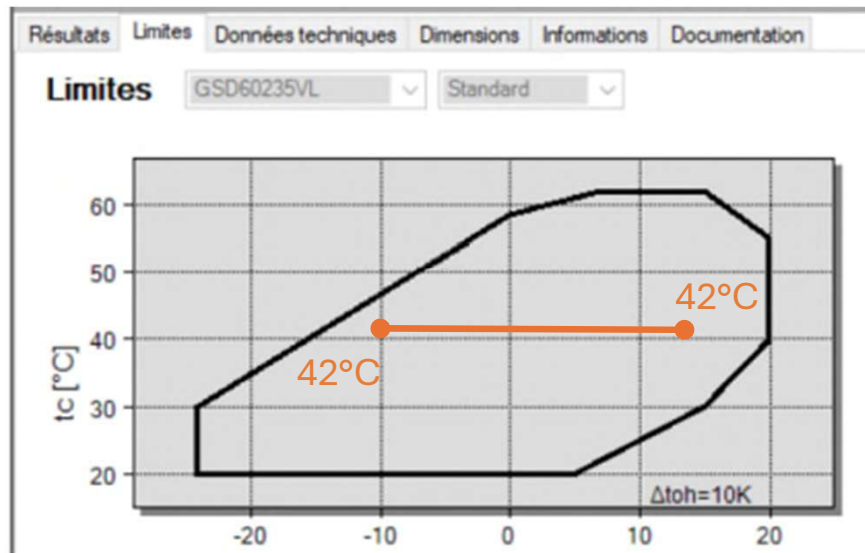
- vast instelpunt: 42°C tot $-10^{\circ}\text{C}_{\text{bui}}$

of

- verwarmingscurve: $42 > 35^{\circ}\text{C}$ van -10 tot $15^{\circ}\text{C}_{\text{ext}}$

- ✓ "gezonde" werkpunten
- ✓ voortdurend werking in de winter

WP werking met Heat 4T°

=

Voordeel van lage temperatuur

Voorbeeld: prestatiecoëfficiënt van de machine(COP) : 250 kW - R32
 > simulaties op basis van buitentemperatuur + machinebelasting <

buiten temp.	belasting graad	Efficiëntie factor van de machine (COP)		
		Heat 4T°: WP op 42°C	klassieke oplossing: WP op 55°C	voordeel Heat 4T°
~ +10°C	25%	4,76	3,43	+39 %
~ +5°C	50%	3,81	2,84	+34 %
~ +0°C	75%	2,54	2,00	+ 27 %
< 0°C	max	2,44	1,94	+26 %

30% hogere gemiddelde COP = stroomverbruik verminderd met 30%
 ten opzicht van een werking bij hoge temperaturen

Hoe het werkt

Zomer

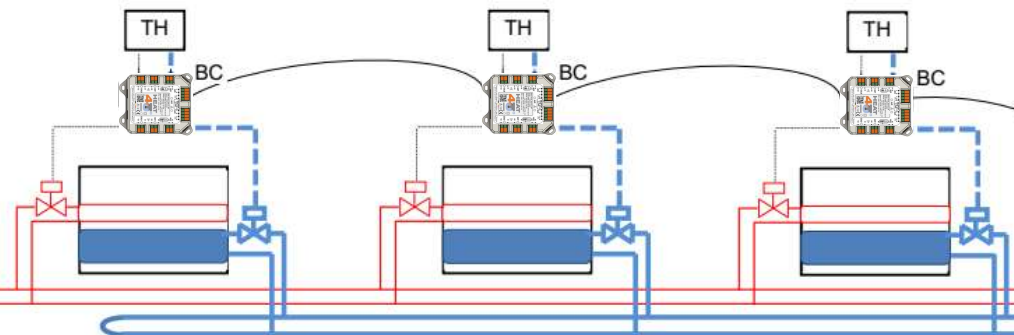
T° buit > 15°C

Heat 4T° is OFF

klassieke werking van de installaties

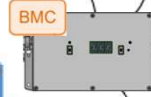
circuit
à l'arrêt

mode FROID

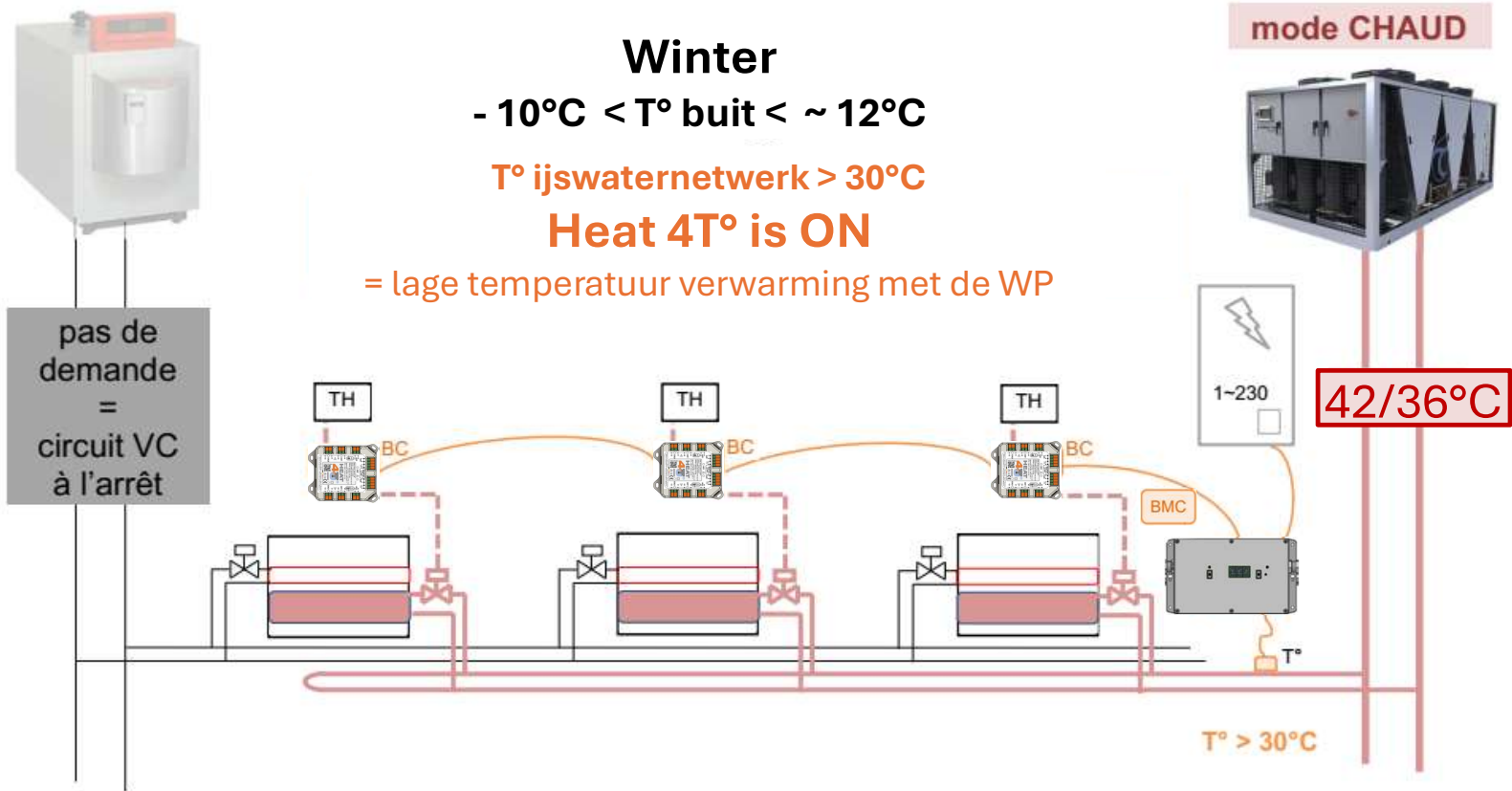

6 - 12°C

T° < 30°C

Hoe het werkt

Hoe het werkt

WP in panne of vrijwillig gestopt

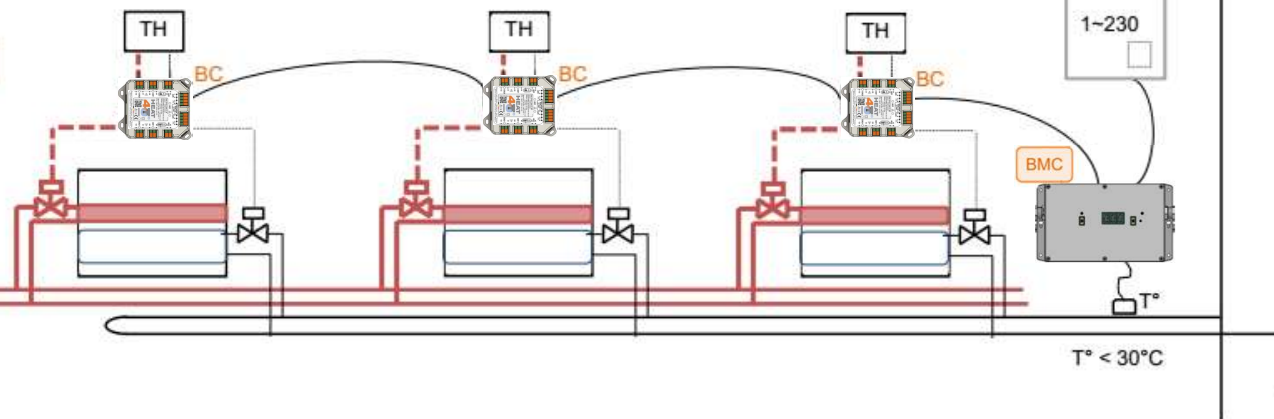
Heat 4T° is OFF

klassieke werking van de installaties op hoog temperatuur met de ketels

PAC à l'arrêt

80-60°C

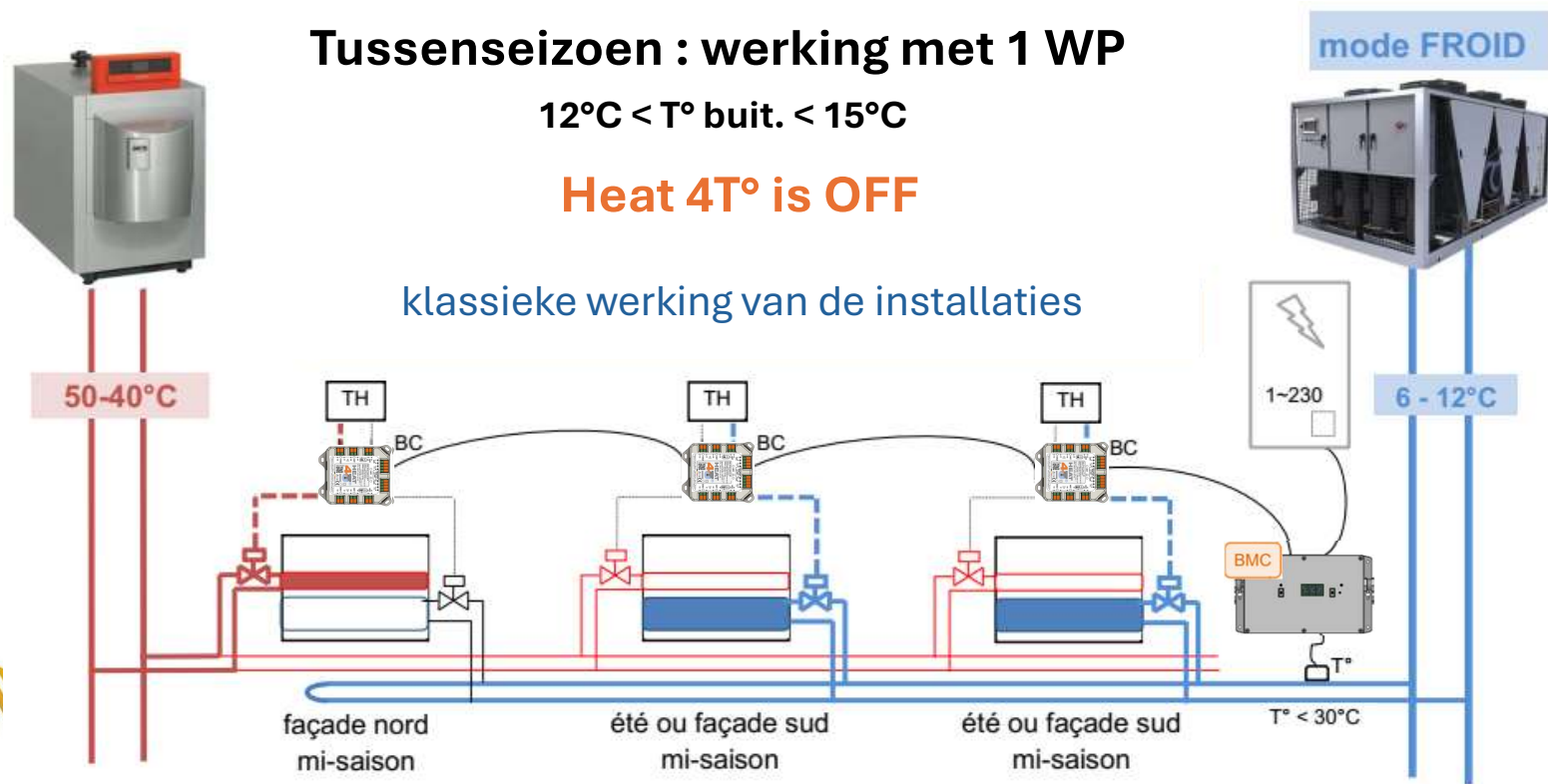
Tussenseizoen

Tussenseizoen : werking met 1 WP

$12^{\circ}\text{C} < T^{\circ} \text{ buit.} < 15^{\circ}\text{C}$

Heat 4T° is OFF

klassieke werking van de installaties

Atic

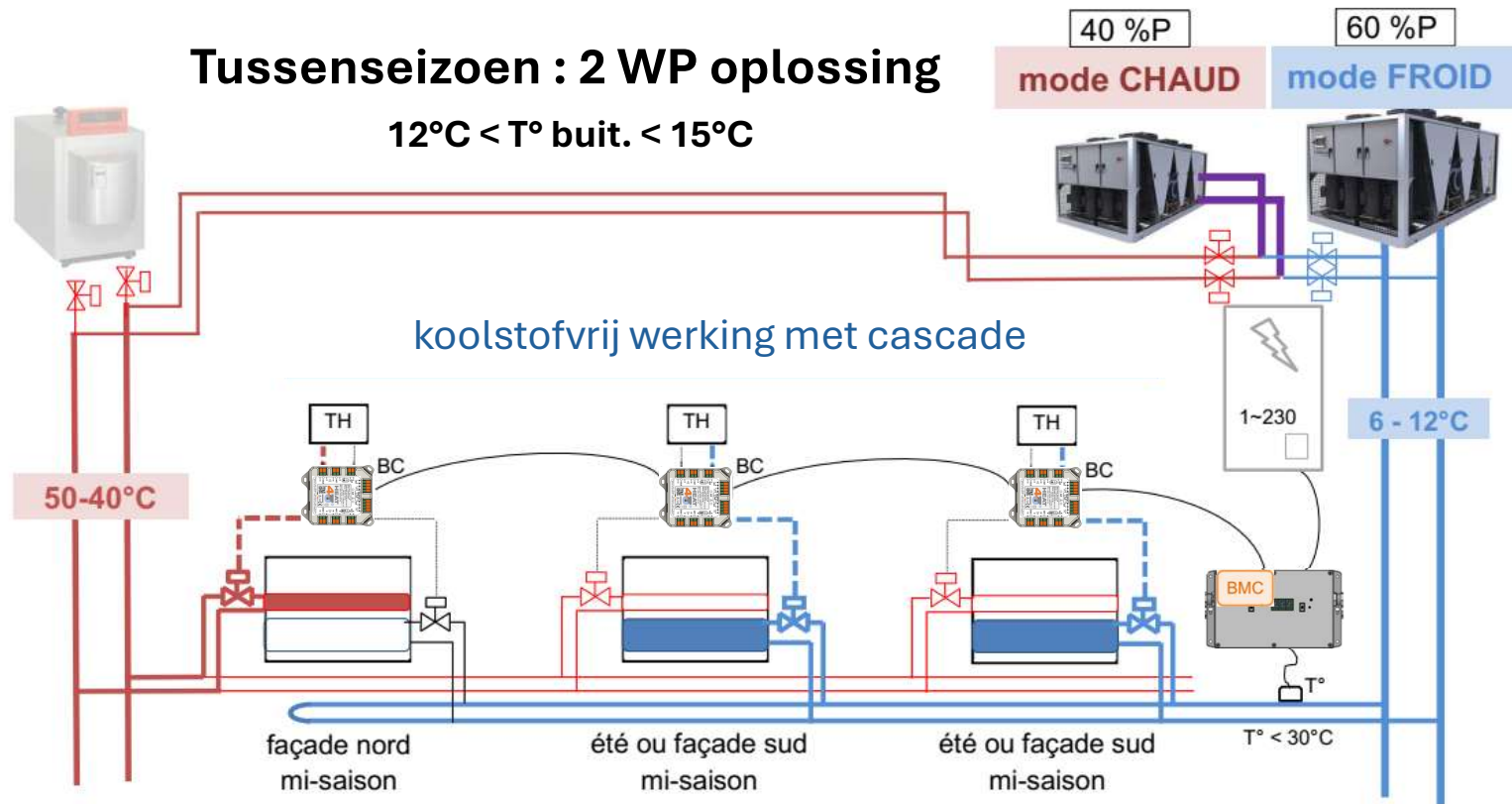
for HVAC professionals

Optimized
Heat pump integration

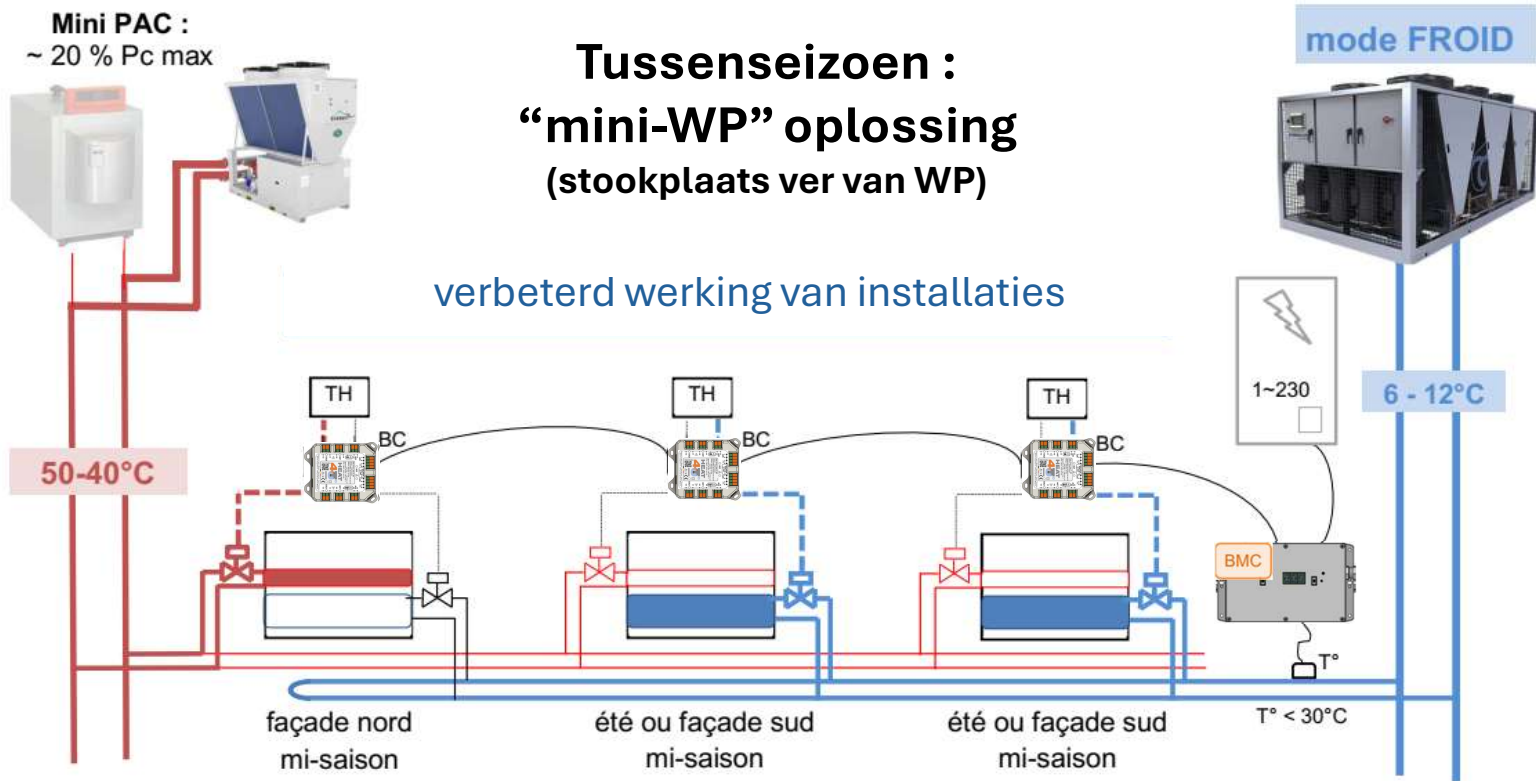
Tussenseizoen : volledige koolstofvrij werking

Tussenseizoen : 2 WP oplossing

$12^{\circ}\text{C} < T^{\circ} \text{ buit.} < 15^{\circ}\text{C}$

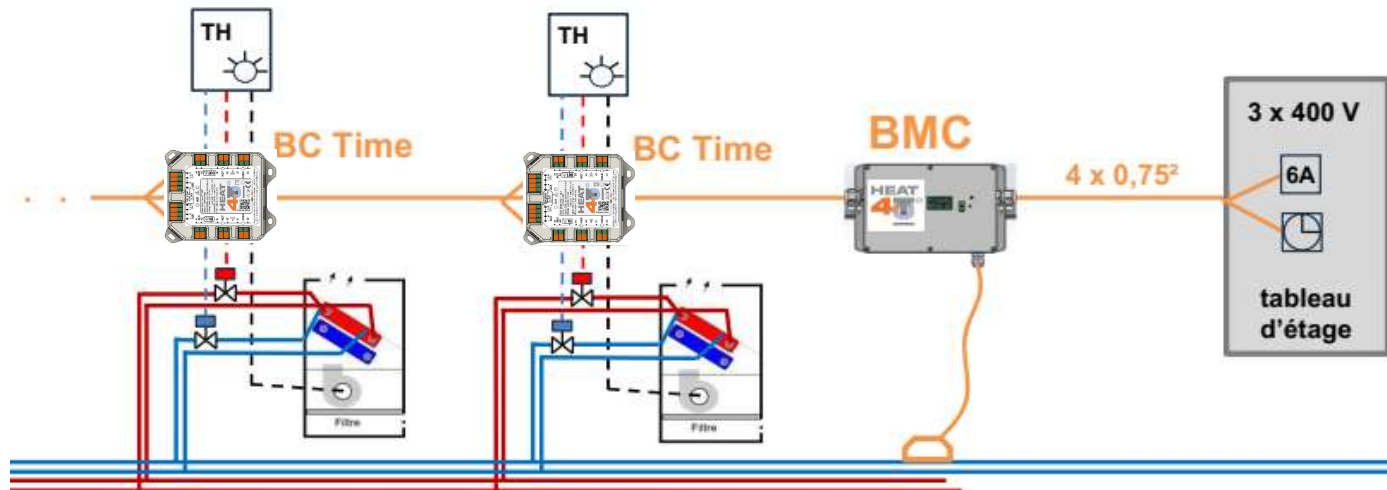

Tussenseizoen : volledige koolstofvrij werking

Bijkomende optimalisatie

Indien niet bestaand: uitschakeling van de ventilatoren van de eenheden door zoneklok, zonder onderbreking van de irrigatie van de warmtewisselaar

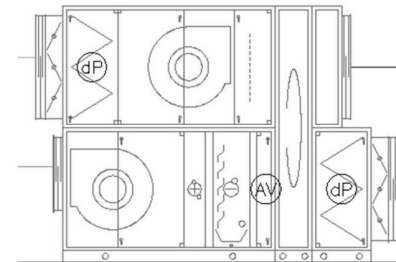
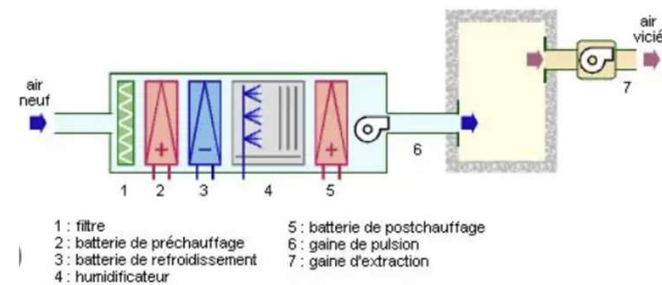

Uitbreiding tot ventilatie

Uitbreiding van het principe tot het **verwarmen van verse lucht**:

- Studie vereist van geval tot geval (zeer variabele configuraties)
- beperkt tot $\sim 5^{\circ}\text{C}$ buiten

> Ideaal geval: groep met recuperatie wiel (of wisselaar) + antivriesbeveiliging na het wiel, of groep zonder voorverwarming batterij

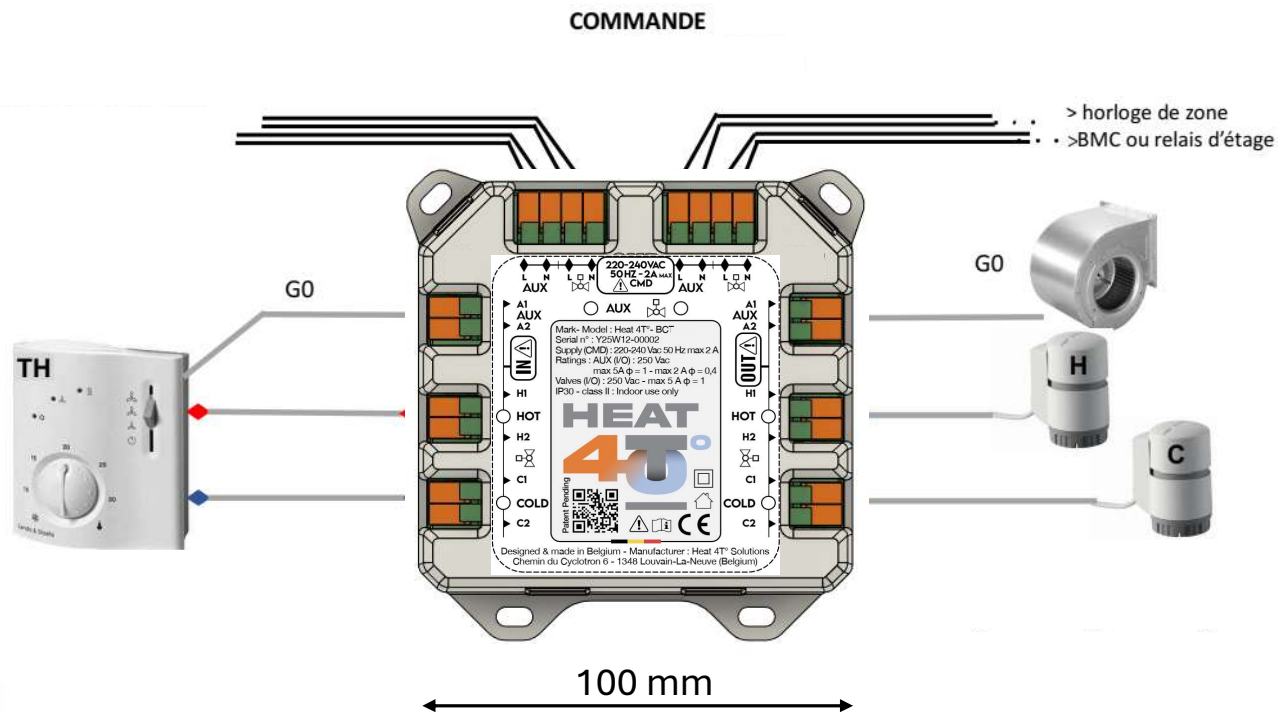
=> mogelijkheid om de ketels **~ 90% van de tijd** volledig uit te schakelen

Voordelen in detail

- **lage temperatuur verwarming via de WP tot -10 °C**
- elektriciteitsverbruik van de warmtepomp **verminderd met meer dan 30%**
- **sterk vereenvoudigd** werken
- de werken worden altijd mogelijk in **bezette gebouwen**
- **lagere werkkosten**: geen vervanging van eenheden, van regelaars, ...
- verbetering van het EPB-certificaat (meestal : C > B)
- **volledig omkeerbare oplossing**: eenvoudig te controleren na het werk
- brede compatibiliteit (regelaars / servomotoren)

Enkel limiet van het systeem (bij gebouwen met een enkele WP) :
> Start pas als er geen koeling meer nodig is.

Integratie details

Case study

- Bestaand gebouw:
Brussel / 1.950 m² / 2 verdiep. / 95 ventilos / $P_{k/W} = \sim 130 \text{ kW}$
  - Heat 4T° Systeem = 95 schakelkasten + 4 meet- en controleboxen
    - warmtepompverwarming mogelijk **tot -10°C buiten**
    - **26% besparing op de kosten** van ombouwwerkzaamheden (% hete verbinding)
    - **32% elektriciteitsbesparing** op de werking van de toekomstige WP (= 8.000 kWh/an)
    - 14.600 kWh elektrische besparing op ventilatoren met de "Time"-functie

Conclusies

1. een koelmachine te vervangen in kantoor gebouw =
  - chiller > chiller : **ONZIN** => **ideale gelegenheid om naar WP over te schakelen**
  - WP aan te sluiten op een hoge temperatuur kring : **weinig interesse**
2. het gebruik van warmtepompen **bij lage temperaturen** moet worden bevorderd
>> energie-efficiëntie/ financiële besparingen/ duurzaamheid <<<
3. het verwarmen van **bestaande gebouwen** met 4-pijp systeem, **tot -10°C** met een warmtepomp is mogelijk **zonder grote aanpassingen**

Samenvatting

$$\frac{\text{Heat}_{\text{pump}} + 4 \text{ Tube}_{\text{system}}}{40^{\circ}\text{C}_{\text{heating}}} = \text{HEAT } 4\text{T}^{\circ}$$

Optimized
Heat pump integration

Bedankt voor uw aandacht

Voor meer informatie:

www.heat4t.com

Contact : **Pascal DESPIERRES**
Heat 4T° Solutions srl
0478 / 55.76.26
info@heat4t.com

Optimized
Heat pump integration